Lieta Nr.C32335513
CA-1151-15/7

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Rīgā 2015.gada 1.aprīlī

Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesu kolēģija:
tiesas sēdes priekšsēdētāja tiesnese I.Jēkabsone, tiesneši G.Ungurs, I.Stuberovska
ar tiesas sēdes sekretāru R.Jansonu, tulci S.Pronckuti, A.Blanari,
piedaloties zvērinātam advokātam N.Liepiņam,
atklātā tiesas sēdē izskatīja civillietu /pers. A/ prasībā pret /pers. B/ un Valsts ieņēmumu dienestu par laulāto kopmantas sadali, īpašuma tiesību atzīšanu, daļas no nekustamā īpašuma izslēgšanu no aprakstes akta, piedziņas atzīmes dzēšanu zemesgrāmatā ar trešo personu ABLV Bank, AS sakarā ar /pers. A/ apelācijas sūdzību par Rīgas pilsētas Ziemeļu rajona tiesas 2014.gada 23.septembra spriedumu.

Aprakstošā daļa

2013.gada 19.septembrī /pers. A/ (turpmāk - Prasītāja) cēlusi prasību pret /pers. B/ (turpmāk - Atbildētājs) un Latvijas Republikas Valsts ieņēmumu dienestu par laulāto kopmantas sadali, īpašuma tiesību atzīšanu uz nekustamo īpašumu un mantas izslēgšanu no aprakstes akta (piedziņas atzīmes grozīšanu).

Prasības pieteikumā norādīts, ka 2006. gada 20. aprīlī par laulāto kopīgiem līdzekļiem iegādāts dzīvokļa īpašums /adrese/, īpašuma tiesības uz to ir nostiprinātas laulātajam, līgums par laulāto mantas attiecībām nav slēgts.

Dzīvokļa iegādei un remontam abi laulātie ņēmuši kredītu 36 000 EUR apmērā ABLV Bank, AS. Kā kredīta ņēmējs ticis norādīts Atbildētājs, savukārt Prasītāja par laulātā saistībām galvojusi, 2006.gada 20.aprīlī parakstot galvojuma līgumu. Kredīta saistības joprojām tiek pildītas.

Uz laulības laikā iegādāto dzīvokli tiek vērsta piedziņa par labu Latvijas Republikas Valsts ieņēmumu dienestam, pamatojoties uz Rīgas pilsētas Ziemeļu rajona tiesas spriedumu lietā par 32 617,44 Ls piedziņu no Atbildētāja.

Pamatojoties uz minēto, Prasītāja lūdz tiesu atzīt dzīvokļa īpašumu /adrese/ par Prasītājas un Atbildētāja laulības laikā gādātu kopīgu mantu; nostiprināt viņai īpašuma tiesības uz 1/2 domājamo daļu no minētā dzīvokļa īpašuma, saglabājot hipotēku par labu ABLV Bank, AS uz visu īpašumu; izslēgt dzīvokļa īpašuma 1/2 domājamo daļu no mantas aprakstes aktiem un atsvabināt no piedziņas par labu Atbildētāja kreditoriem, dzēst piedziņas atzīmi Rīgas pilsētas zemesgrāmatas nodalījumā Nr./numurs/attiecībā uz Prasītājai nostiprināmo 1/2 domājamo daļu no dzīvokļa īpašuma /adrese/.

Prasība pamatota ar Civillikuma 89., 100.pantu.

Ar Rīgas pilsētas Ziemeļu tiesas 2014.gada 23.septembra spriedumu prasība apmierināta daļēji. Tiesa nospriedusi atzīt Prasītājai īpašuma tiesības uz 1/2 domājamo daļu no dzīvokļa īpašuma /numurs/ un pie tā piederošajām kopīpašuma domājamām daļām no daudzdzīvokļu mājas un zemes gabala /adrese/, saglabājot zemesgrāmatā par labu ABLV Bank, AS nostiprināto kārtējo hipotēku attiecībā uz visu īpašumu. Prasību daļā par zemesgrāmatā ierakstītās piedziņas atzīmes grozīšanu tiesa noraidījusi.

Tiesa nospriedusi atcelt prasības nodrošinājumu, kas piemērots ar Rīgas pilsētas Ziemeļu rajona tiesas tiesneses 2013.gada 26.septembra lēmumu, atliekot izpildu darbību – 1/2 domājamās daļas no nekustamā īpašuma /adrese/, pārdošanu Rīgas apgabaltiesas iecirkņa Nr.74 zvērinātas tiesu izpildītājas lietvedībā esošajā izpildu lietā.

Izvērtējot lietā iesniegtos pierādījumus un pamatojoties uz Civillikuma 89.panta otro daļu, 91.panta pirmās daļas 1.punktu, tiesa secinājusi, ka, saņemot aizdevumu dzīvokļa iegādei, abi laulātie ir rīkojušies saskaņoti, Prasītāja šajā procesā ir aktīvi iesaistījusies, kas, savukārt, norāda, ka abiem laulātajiem ir bijis kopējs mērķis iegādāties nekustamo īpašumu. Tas apstāklis, ka nekustamais īpašums reģistrēts zemesgrāmatā uz viena laulātā vārda un Prasītāja ir apliecinājusi, ka viņas un laulātā starpā nav strīda par dzīvokļa īpašumu, neliecina, ka Prasītāja būtu atteikusies no savām tiesībām uz nekustamā īpašuma daļu un atzinusi to par laulātā atsevišķo mantu. Prasītājas kā laulātās piekrišana ir bijusi nepieciešama rīcībai ar nekustamo īpašumu, tas ir, tā ieķīlāšanai.

Tā kā nekustamais īpašums ir ierakstīts zemesgrāmatā uz Atbildētāja vārda, tiesa secinājusi, ka saskaņā ar Civillikuma 91.panta otro daļu, viņam būtu pienākums pierādīt, ka nekustamais īpašums ir viņa atsevišķa manta, taču viņš ir atzinis laulātās tiesības uz nekustamā īpašuma daļu.

Pie šādiem apstākļiem tiesa uzskatījusi, ka prasība ir pamatota un apmierināma daļā par īpašuma tiesību atzīšanu Prasītājai uz 1/2 domājamo daļu no dzīvokļa īpašuma /adrese/.

Tiesa nodibinājusi, ka 2009.gada 11.jūnijā nekustamajam īpašumam /adrese/ zemesgrāmatā ierakstīta piedziņas atzīme 32 617,44 Ls apmērā par labu Valsts ieņēmumu dienestam, pamatojoties uz 2008.gada 18.jūnija Rīgas pilsētas Ziemeļu rajona tiesas spriedumu krimināllietā Atbildētāja apsūdzībā pēc Krimināllikuma 218.panta otrās daļas, saskaņā ar kuru no Atbildētāja par labu Valsts ieņēmumu dienestam tiek vērsta piedziņa uz Atbildētājam piederošo nekustamo īpašumu /adrese/.

Tiesa nodibinājusi, ka zemesgrāmatā uz nekustamo īpašumu /adrese/ ierakstīta hipotēka par labu ABLV Bank, AS, Prasītāja ir devusi piekrišanu hipotēkas nodibināšanai uz visu nekustamo īpašumu.

Ņemot vērā, ka prasība par laulāto kopmantas sadali un īpašuma tiesību atzīšanu celta tiesā 2013.gada 19.septembrī, tiesa, pamatojoties uz Civillikuma 110.panta pirmo un otro daļu, atzinusi, ka Valsts ieņēmumu dienests savas tiesības saņemt kaitējuma kompensāciju no Atbildētāja ieguvis ar piedziņas atzīmes ierakstīšanu zemesgrāmatā 2009.gada 11.jūnijā, savukārt hipotekārais kreditors savas tiesības ir ieguvis jau līdz ar īpašuma tiesību reģistrāciju zemesgrāmatā, līdz ar to nav pamata zemesgrāmatā ierakstītās hipotēkas un piedziņas atzīmes grozīšanai un tās paliek spēkā attiecībā uz visu nekustamo īpašumu. Atziņu par Civillikuma 110.panta otrās daļas normas tulkojumu un tās piemērošanu tiesa pamatojusi arī ar Latvijas Republikas Augstākās tiesas Civillietu departamenta 2009.gada 28.janvāra spriedumā lietā Nr.SKC-37 izdarītajiem secinājumiem.

Ievērojot minēto, tiesa atzinusi, ka prasība daļā par piedziņas atzīmes grozīšanu ir nepamatota un noraidāma.

Par Rīgas pilsētas Ziemeļu rajona 2014.gada 23.septembra spriedumu Prasītāja iesniegusi apelācijas sūdzību, norādot, ka pārsūdz spriedumu daļā,

ar kuru noraidīta viņas prasība par zemesgrāmatās ierakstītās piedziņas atzīmes dzēšanu un nav izskatīta prasība izslēgt dzīvokļa īpašuma /adrese/ 1/2 domājamo daļu no mantas aprakstes aktiem un atsvabināt to no piedziņas par labu Atbildētāja kreditoriem.

Apelācijas sūdzībā, pamatojoties uz Civillikuma 100.pantu, norādīts, ka Prasītāja nav vainojama Atbildētāja parāda esamībā pret Valsts ieņēmumu dienestu, viņai nav nekāda sakara ar kriminālietu.

Pirmās instances tiesa nav devusi novērtējumu Prasītājas argumentiem par viņas atbildību par otra laulātā saistībām Civillikuma 100.panta izpratnē.

Prasījumu par Prasītājai piekrītošās 1/2 domājamās daļas no dzīvokļa /adrese/ izslēgšanu no mantas aprakstes aktiem un atsvabināšanu no piedziņas par labu Atbildētāja kreditoriem tiesa nav izskatījusi.

No Ziemeļu rajona tiesas 2008.gada 18.jūnija sprieduma redzams, ka Prasītāja nav vainojama par Atbildētāja parādu, ko neapstrīd arī Valsts ieņēmumu dienests. Tādējādi Prasītājai nav pienākuma atbildēt ar savu mantu par laulātā parādiem.

Paskaidrojumu par apelācijas sūdzību iesniedzis Atbildētājs norādot, ka strīdus nekustamais īpašuma iegādāts laulības laikā, un Prasītājai nav jāatbild par viņa parādiem, kas nav saistīti ar laulību un laulāto mantu. Prasītājai piekrītošā īpašuma daļa ir atsvabināma no viņa parādu piedziņas.

Apelācijas instances tiesas sēdē Prasītāja uzturēja apelācijas sūdzību. Atbildētājs atzina apelācijas sūdzību par pamatotu.

Valsts ieņēmumu dienests paskaidrojumus par apelācijas sūdzību nav iesniedzis, lūdz lietu izskatīt bez pārstāvja klātbūtnes.

Trešā persona ABLV Bank, AS uz tiesas sēdi nav ieradusies, lūdz lietu izskatīt bez trešās personas pārstāvja klātbūtnes.

Motīvu daļa

Civillietu tiesu kolēģija, noklausījusies pušu paskaidrojumus, izvērtējusi apelācijas sūdzības motīvus, pārbaudījusi un novērtējusi lietai pievienotos rakstveida pierādījumus, atzīst, ka prasība daļā par Prasītājai piekrītošās 1/2 domājamās daļas no dzīvokļa /adrese/ izslēgšanu no mantas aprakstes aktiem un atsvabināšanu no piedziņas par labu Atbildētāja kreditoriem, kā arī zemesgrāmatās ierakstītās piedziņas atzīmes dzēšanu attiecībā uz Prasītājai piekrītošo daļu no minētā nekustamā īpašuma nav pamatota.

Civilprocesa likuma 432.panta piektā daļa noteic: ja tiesa, izskatot lietu, atzīst, ka zemākās instances tiesas spriedumā ietvertais pamatojums ir pareizs un pilnībā pietiekams, tā sprieduma motīvu daļā var norādīt, ka pievienojas zemākas instances tiesas sprieduma motivācijai.

Novērtējusi pirmās instances tiesas sprieduma motīvus un to atbilstību lietā esošajiem rakstveida pierādījumiem, Civillietu tiesu kolēģija atzīst, ka pirmās instances tiesas spriedumā ietvertais pamatojums prasības noraidīšanai daļā par Prasītājai piekrītošās 1/2 domājamās daļas no dzīvokļa /adrese/ izslēgšanu no mantas aprakstes aktiem un atsvabināšanu no piedziņas par labu Atbildētāja kreditoriem ir pareizs un pilnībā pietiekams, tāpēc pievienojas pirmās instances tiesas sprieduma motivācijai, līdz ar to atbilstoši Civilprocesa likuma 432.panta piektās daļas noteikumiem, apelācijas instances tiesas spriedumā nav norādāmi Civilprocesa likuma 193.panta piektajā daļā noteiktie apsvērumi.

Civillietu tiesu kolēģija atzīst, ka apelācijas sūdzībā Prasītājas minētie argumenti nav pamatoti.

Atbildētāja īpašuma tiesības uz dzīvokļa īpašumu /numurs/ un pie tā piederošām 4840/385445 kopīpašuma domājamām daļām no daudzdzīvokļu mājas un zemes gabala /adrese/, Rīgas pilsētas zemesgrāmatā ierakstītas 2006.gada 27.aprīlī.

Nav strīda par faktu, ka ar Rīgas pilsētas Ziemeļu rajona tiesa 2008.gada 18.jūnija spriedumu Atbildētājs atzīts par vainīgu apsūdzībā pēc Krimināllikuma 218.panta otrās daļas un tiesa nospriedusi piedzīt no viņa par labu Valsts ieņēmumu dienestam 32 617,44 Ls. Spriedums stājies spēkā 2008.gada 30.jūnijā un nodots izpildei zvērinātai tiesu izpildītajai.

Piedziņas atzīme par 32 617,44 Ls piedziņu par labu Valsts ieņēmumu dienestam zemesgrāmatās ierakstīta 2009.gada 11.jūnijā.

Kā izriet no prasības pieteikuma, prasību par īpašuma tiesību atzīšanu viņai uz 1/2 domājamo daļu no dzīvokļa īpašuma /adrese/ Prasītāja cēlusi tikai pēc tam, kad tiesu izpildītāja 2013.gada 27.jūlijā paziņojusi par dzīvokļa izsoli gadījumā, ja parāds netiks samaksāts.

Pastāvot šādiem apstākļiem, piemērojama Civillikuma 110.panta pirmā daļa, saskaņā ar kuru līgums un tiesas spriedums par visas laulāto mantas šķirtību saistošu spēku attiecībā uz trešajām personām iegūst pēc to ierakstīšanas laulāto mantisko attiecību reģistrā, bet par nekustamo īpašumu — pēc to ierakstīšanas zemesgrāmatā.

Savukārt Civillikuma 110.panta otrajā daļā noteikts, ka laulāto mantas sadalīšana neatņem laulāto kreditoriem viņu tiesības. Trešo personu iegūtās tiesības paliek spēkā.

Ņemot vērā, ka Valsts ieņēmumu dienests savas tiesības jau ir ieguvis pirms prasības celšanas, Civillietu tiesu kolēģijas ieskatā saskaņā ar Civillikuma 110.panta otro daļu nav pamata zemesgrāmatā ierakstītās piedziņas atzīmes grozīšanai un tā paliek spēkā attiecībā uz visu nekustamo īpašumu. Līdz ar to nav arī tiesiska pamata izslēgt Prasītājai piekrītošo 1/2 domājamo daļu no dzīvokļa īpašuma /adrese/ no mantas aprakstes aktiem un atsvabināt šo mantas daļu no piedziņas par labu Atbildētāja kreditoriem.

Šāds tiesas atzinums pamatots arī ar Augstākās tiesas Civillietu departamenta 2009.gada 28.janvāra spriedumā lietā Nr.SKC-37 paustajām atziņām par Civillikuma 110.panta otrās daļas normas tulkojumu un tās piemērošanu.

Pastāvot šādiem apstākļiem, Civillietu tiesu kolēģija atzīst, ka pirmās instances tiesa lietā iesniegtos pierādījumus izvērtējusi vispusīgi un objektīvi. Tiesas secinājumi atbilst lietas faktiskajiem apstākļiem, līdz ar to spriedums arī tā pārsūdzētajā daļā ir likumīgs un pamatots.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 430., 432.-434.pantu, Civillietu tiesu kolēģija

nosprieda

Noraidīt /pers.A/prasību par Rīgas pilsētas zemesgrāmatu nodalījumā /numurs/ ierakstītās piedziņas atzīmes dzēšanu attiecībā uz /pers. A/ nostiprināmo ½ domājamo daļu no dzīvokļa īpašuma /adrese/, un /pers. A/ nostiprināmās ½ domājamās daļas no dzīvokļa īpašuma /adrese/, izslēgšanu no mantas aprakstes akta.

Spriedumu var pārsūdzēt Latvijas Republikas Augstākās tiesas Civillietu departamentā 30 dienu laikā no pilna sprieduma sastādīšanas dienas, iesniedzot kasācijas sūdzību Rīgas apgabaltiesā.

Pilns sprieduma teksts sagatavots 2015.gada 15.aprīlī.

Tiesas sēdes priekšsēdētāja tiesnese I.Jēkabsone
(personiskais paraksts)

Tiesnesis G.Ungurs
(personiskais paraksts)

Tiesnese I.Stuberovska
(personiskais paraksts)